GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a“ ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 96. BRASIOVU, 20|8 Decembre **1877.**

Resbeiulu.

Brasiovu, in 19 Decembre n.

Pre candu press'a si diplomatii cumpanescu cu minutiositate siansele unei paci apropiate, faptele ce se petrecu pe campulu de lupta, ne arata, ca resbelulu cu tóte efectele sale destructórie se continua, ba ca iá inca dimensiuni si mai mari. Armat'a serbésca a trecutu fruntariele turcesci. Corpulu dela Morav'a a ocupatu localitatile Secanic'a si Topolnic'a, care domina inaltimele dela Mramor si a construitu acolo baterii. Proclamatiunea de resbelu a lui Milan espune, cumu se va vedé mai la vale, motivele intrarii in actiune a serbiloru. Erá prea naturalu, ca serbii nu voru lasá se tréca si ultimulu momentu favorabilu spre a se impartasi la resbelu si la folósele lui. Entusiasmulu, ce a produsu caderea Plevnei in poporulu si in armat'a din Aten'a si isbucnirea unei rescóle in Cret'a ne face érasi se credemu, ca si actiunea Greciei este fórte apropiata. Caderea Plevnei pare ca a fostu numai inceputulu marei catastrofe, de care va fi cercata Turci'a.

Suleiman-pasi'a nu s'a stemperatu si in 12 l. c. trecundu Lomulu, a atacatu cu 60 bataliòne pe russi la Trestenik si Metcha, dér' au fostu batutu si respinsu cu mari perderi. Perderile russiloru in acést'a lupta au fostu de vreo 25 oficieri morti si raniti, 600 soldati raniti si 9 morti. Perderile turciloru au fostu multu mai mari, mai alesu, candu fura urmariti, dupa-ce au trecutu Lomulu. Pana in 14 Dec. s'au ingropatu peste 600 cadavre turcesci si inca nu s'a finitu ingroparea loru. Printre prisonieri sunt cá la 150 oficieri si unu oficieru superioru. Totu in 12 l. c. a fostu atacatu de turci detasiamentulu russescu dela Zlatitz'a; aci lupt'a a remasu nedecisa. Russii ocupa inca positiunile dela Arabkonak. Turcii 'si intarescu positiunile loru si'si aducu incetu ajutórie dela Sofi'a. La 14 Dec. turcii s'au retrasu din Elen'a, dér' mai antaiu au datu focu acestui nenorocitu orasiu. Antegard'a russésca, tramisa in gón'a loru, a intratu in Elen'a.

Armat'a russo-romana dela Plevn'a, dupa puçinu repausu va merge se intarésca armatele dela sudu, ostu si vestu. Se crede, ca vreo 40,000 russi se voru indreptá spre Orchani'a, ér' restulu se va uni cu armat'a dela Lomu a lui Tiarevici. Romanii póte se voru duce parte spre intarirea divisiunei I dela Lom-Palanka, parte spre Sofi'a. In 14 l. c. a avutu locu la Plevn'a, cumu i se scrie „Romanului“, o mare inspectiune a trupeloru. 58,000 russi si 12,000 romani se aflau insirati in done mari colóne pe campulu de bataia dela Plevn'a. Imperatulu, insoçitu de marele duce Nicolae si Domnitoriulu Carolu inspectá trupele si fù primitu cu viu entusiasmu. Majestatea S'a imbraçiosiá pe generalii Vitrinski si Daniloff, cari s'au distinsu la luarea Plevnei si strense man'a capitanului G r a m a t i c e s c u din artileri'a romana, ale carui servicii in acea di au fostu fórte insemnate.

☞ Scirile mai nóue a se vedé pe pagin'a 4-a.

D. Petronievici, agentulu Serbiei la Bucuresci, a primitu din partea dlui Ristici, ministrulu serbu alu afaceriloru straine, urmatórea telegrama:

„D l u i a g e n t u a l u S e r b i e i

Bucuresci.

B e l g r a d u , 2/14 Dec. 1877, 7 óre sér'a. R e s b e l u l u e s t e d e c l a r a t u P o r t i i o t o m a n e. Proclamatiunea princiaria, publicata astadi, amintiesce, ca Pórt'a nu a respectatu tractatulu de pace, care stipulá o amnestia completa pentru chrestinii refugiati in Serbi'a; la reintórcerea loru ei au fostu din nou supusi la persecutiuni lasate fora pedépsa de Pórta. Dupa o violatiune atatu de flagranta a tractatului de catra Pórta, serbii numai sunt tienuti de a indurá o atatu de penibila situatiune si de a mai remané spectatori passivi. Mesur'a atrocitatiloru este atatu de mare, in catu Serbi'a nu le mai póte privi cu unu ochiu nepasatoriu, nici suferí in viitoriu, fora de umilire, legaturele ce are cu unu statu, care traesce din pustiire, focu si sange.

Proclamatiunea amintesce despre conspiratiunile, ce Pórt'a intocmesce in taina in potriv'a sigurantiei din intru a Serbiei.

Lupt'a Serbiei in potriv'a dusmanului seculariu nu este sfersita cu celu din urma resbelu. Cu tóte, ca vitez'a ostire russiana póte si fora cooperarea nóstra se faca a triumfá sant'a causa, pe care Imperatulu Alesaudru a luat'o sub poternic'a s'a protectiune, nimicu nu póte scuti pe natiunea serbésca de a-'si indepliní datori'a ce are. Popórele nu potu se ajunga la adeverat'a libertate, decatu cu pretiulu sudoriloru si, déca este nevoia, chiaru cu alu sangelui loru.

Nu se intreprinde o mare opera pentru a remané in midiuloculu ei, ca-ci acést'a ar' fi o politica mica si slaba si unu patriotismu neindestulatoriu. Amu avutu in deajunsu vreme de a ne odihni si eramu in dreptu de a o face. Vomu gasi pe campulu de lupta vitez'a armata russa acoperita de o gloria eroica; v o m u g a s i p e f r a t i i m u n t e n e g r i n i s i p e v i t e j i i n o s t r i v e c i n i r o m a n i i , c a r i t r e c u n d u D u n a r e a , s'a u d u s u s e s e l u p t e p e n t r u i n d e p e n d e n t i'a s i l i b e r t a t e a c h r e s t i n i l o r u a s u p r i t i.

Serbii au datu sub steagulu nationalu alu Obrenoviciloru probe stralucite de patriotismu si de abnegatiune.

Inca unu pasu, unu pasu hotaritu inainte, alaturi cu vulturii victoriosi ai Imperatului liberatoriu cu credintia in Dumnedieu, in numele desrobirei fratiloru nostri, in numele independintiei patriei nóstre!“

Osman-pasi'a a tramisu ministrului de resbelu turcescu urmatórea telegrama, prin care ei face cunoscuta caderea Plevnei:

„Neprimindu de o luna incóce nici unu ajutoriu nici in ómeni, nici in provisiuni, m'am tienutu catu am potutu, apoi, redusu la estremu, am incercatu de a'mi deschide unu drumu printre liniele armatei impresuratórie. Din nefericire, cu tóte sfortiarile mele, cu tóta valórea soldatiloru mei, am fostu facutu prisonieriu de resbelu cu intrég'a mea garnisóna.

„Me aflu in cuartirulu M. S. Imperatului Russiei si a augustului seu frate A. S. I. comandantulu-siefu alu armatei russe, unde sunt bine tratatu. Am fostu usioru ranitu la piciorn, sanetatea mea e buna.

„Nu sciu inca, care va fi destinatiunea mea; dér' ve voiu scrie catu mai curundu, spre a ve dá detailuri asupra nefericiteloru evenimente intemplate. O s m a n.“

Luarea Plevnei.

Cetimu in „R o m a n u l u“:

Unu corespondinte englesu a binevoitu a ne comunicá o copia dupa o importanta descriere a luptei dela Plevn'a, pe care a tramis'o diuariului seu la Londonu. Estragemu din acea corespondintia urmatóriele parti:

V i n e r i s é r'a. La amendoue cuartirele generale se scia, ca Osman are se cerce o esire. Se da ordine trupeloru se sté gat'a. Ante-posturile sunt indouite; impresuratorii sunt cu cea mai mare luare a minte. Se face diua, dér' nu se vede semnu de esire.

S a m b a t a. Tóta diu'a trece in asteptare. Trupele sunt neincetatu sub arme; dér' nu se intempla nimicu.

D u m i n e c a. O ninsória désa incepe se cadia pe la prandiu. Soldatii russi se bucura de sosirea acestui nou aliatu alu loru. Ningea pentru prim'a óra. Trecù si o parte din acésta di fora nici unu incidinte, afora de sosirea unui desertoru turcu, care declara, ca Osman a impartitu soldatiloru de mancare pentru trei dile si cate 150 cartusie. Statele-majore ale diferiteloru corpuri observa de pe inaltimi tóte miscarile din interiorulu Plevnei; ele se potura incredintiá din miscarea neobicinuita, care se vedea, ca e vorb'a de o concentrare. Acésta credintia deveni si mai intemeiata, candu se vediù, ca turcii parasescu unele din positiuni, mai cu séma cele din façi'a corpului lui Skobeleff. Desertorulu, care adusese vestea despre concentr'area trupeloru lui Osman, erá din redut'a Krisine. Russii din redut'a parasita inaintéza cá se-o ocupe. Dér' innlaintru se mai aflau cativa turci, cari dupa cateva focuri se predara. Trupele lui Skobeleff, dupa-ce ocupara positiunea turciloru, o intarira in graba astfeliu, cá se póta resiste oricarui atacu. Positiunea dela muntele Verde este asemenea parasita de turci in cea mai mare tacere. Russii se grabescu se-o ocupe si pe acést'a. Nerabdarea e mare printre trupe.

L u n i d e m a n é t i'a. Abiá incepuse a se luminá si trupele lui Osman sunt tóte in miscare. Ele se indreptéza catra vestulu Vidului, trecundu peste amendoue podurile, atatu celu vechiu catu si celu nou. Numai erá nici o indoiéla, ca momentulu otaritoriu este aprópe si ca peste puçinu lupt'a va fi inceputa. Artileri'a si trasurile pentru transportu se si aflau insirate pe siosean'a Sofiei. asteptandu momentulu spargerii linieloru cá se póta esi. Candu se lumina bine, Osman comanda atacului. O d e m o n s t r a t i u n e v i g u r ó s a fù indreptata asupr'a linieloru romane dela Opanez si Susurlu si totu intr'unu timpu o colóna mare fù indreptata la drépt'a pe drumulu Sofiei. Pe acolo voiau se resbésca trupele lui Osman. In capulu colónei erau trupe din gard'a imperiale turca. Osman-pasi'a comanda in persóna. Abiá e datu semnalulu si trupele turcesci se arunca cu furi'a unui torentu asupr'a unei redute russesci in partea drépta pe drumulu Sofiei. Atacuiu e facutu cu inversiunare. Russii se tienu bine, se tienu catu potu, dér' nu potu resiste furiei musulmaniloru, cari ocupara redut'a si pusera man'a pe cele siese tunuri aflate in intru.

Atunci artileri'a a l i a t i l o r u deschise unu focu ingrozitoriu asupr'a redutei russe ocupate de turci si contr'a celoru-lalte lucrari de aperare din deretulu ei si, dupa-ce continuna bombardarea timpu de mai bine de o óra, regimentulu grenadiriloru marelui duce Nicolae primí ordinulu se inaintedie si se reocupe redut'a perduta. Grenadirii inaintara de minune si, dupa o lupta disperata, protegiati si de foculu artileriei, luara inapoi redut'a, impreuna cu tunurile si intórsera capulu colónei lui Osman. Romanii in acestu timpu statéu gat'a se inainteze contr'a flancului dreptu alu turciloru si russii, cari ocupau lini'a dela Brestovatz, esira din ascundietorile loru, pentru-cá se se atace si se respinga arip'a stenga a colónei turcesci. Foculu bateriiloru aliate nu incetá nici unu minutu.

Tiermulu dreptu alu Vidului este prapastiosu, dér' pe tiermulu stengu catra vestu se intinde o vale, lunga de mai multi kilometri, pana la pólele déluriloru ocupate de armat'a aliata (Susurlu, Opanez etc.) Armat'a lui Osman se aflá tocmai in acea vale, cautandu se resbésca pe drumulu Sofiei. Pe délurile, de cari vorbimu, se aflau tunurile inimicului, lui Osman. Obusele plouau printre rondurile turciloru.

Bubuitulu tunuriloru erá asiá de mare, incatu puse in miscare pe tóta lumea dela cuartirulu generalu dela Bogot. Se tramisera telegrame la Poradim si Imperatulu se grabí a veni cu suit'a s'a si ocupá nesce inaltimi la Radisievo pentru a asistá la cele din urma silintie ale lui Osman-pasi'a. Suit'a imperiale ocupá o reduta, in care se aflá si o statiune telegrafica, care comunicá cu tóte positiunile armatei aliate. Scen'a erá fórte miscatória in acele momente. Depesiele, cari sosiau la fiace minutu erau indata transmise M. S. Imperatului. Acei, cari 'lu incongiurau abiá mai poteau respirá la sosirea sciriloru despre diferitele perderi in liniele de impresurare.

Trupele aliate 'la nordulu, sudulu si ostulu

Plevnei esira din intariri si se desfasiurara in doue mari linie de bataia, cu numeróse reserve la spatele loru. Aceste linii se intindeau dela inaltimile dela Brestovatz la sudu, si pana la riuletiulu Grivitz'a la nordu. Ele se aruncara in spatele armatei lui Osman-pasi'a. Situatiunea deveniá din ce in ce mai interessanta. Capulu colónei turcesci dete peste intaririle aliatiloru. T r u p e l e a l i a t e urmarescu rondurile musulmaniloru in partea opusa acelei'a, pe unde se cercá esirea. Pe candu acésta linia inaintá, armat'a turcésca fusese dejá respinsa pe Vidu. Plói'a de obuse n'a incetatu unu singuru minutu.

Atunci romanii se repedu la drépt'a turciloru, pe candu gard'a russa operá la stong'a loru. Numai era nici o sperantia de scapare. Impregiurulu lui Osman-pasi'a nu erá decatu nimicire generala. Candu cele doue fortie ajunsera la o departare cá de batai'a puscei, Osman-pasi'a se vediù nevoitu la amédiu se depuna armele, pentru a inlatura jertfirea fora folosu a braveloru sale trupe. Incercarea de a resbí prin cordonulu aliatiloru tienù siese óre si fuse cu bravura condusa de Osman-pasi'a in persóna. Totu ce potea face curagiulu umanu a fostu facutu pentru scaparea garnisónei din Plevn'a. Patru pana la cinci mii de turci steteau lungiti morti séu raniti pe teremulu luptei. Insusi Osman-pasi'a fuse ranitu la picioru.

In midiuloculu fumului bataiei si alu vaieteloru ranitiloru perdéu'a cade la celu din urma actu alu tragediei dela Plevn'a, a carei agonia prelungita a tienutu in desceptare si nerabdare atentiunea Europei intregi in cursu de atate septemani.

Russii ar' fi perdutu 1500 ómeni morti si raniti, cea mai mare parte sunt din regimentulu de grenadiri alu marelui duce Nicolae. Perderile romaniloru sunt relativu fórte usióre. Nici unu turcu inse n'a scapatu. . .

Junimea studiósa a universitatiei din Bucuresci, felicitandu pe Majestatea S'a Imperatulu Alesandru cu ocásiunea luarei Plevnei, Majestatea S'a a avutu gratiós'a bunavointia de a multiumí semnatoriloru telegramei, insarcinandu cu acést'a pe Altet'a S'a principele Gorciakoff, dela care d. ministru alu culteloru si instructiunei publice a avutu onórea de a primi urmatóri'a scrisóre:

„D o m n u l e m i n i s t r u!

Imperatulu, augustulu meu Domnu, primindu cu o viua satisfactiune telegram'a, prin care junimea universitatii din Bucuresci ofera Majestatiei Sale felicitatiuni pentru luarea Plevnei, a binevoitu a me insarciná de a multiumi semnatiloru telegramei susu mentionate.

Conformandu-me acestui ordinu supremu, me grabescu, dle ministru, de a ve rogá se, binevoiti a comunicá junimei universitatiei din Bucuresci espressiunea inaltei satisfactiuni a Majestatiei Sale.

Binevoiti a primi, dle ministru, asigurarea celei mai distinse consideratiuni. G o r c i a c o f f.

Solutiunea crisei in Franci'a.

Cris'a din F r a n c i 'a s'a aplanatu, M a c-M a h o n s'a supusu, a trebuitu se capituleze mai fora conditiuni inaintea vointiei suverane a poporului francesu. Inimicii republicei, ai institutiuniloru liberale si democratice, au fostu invinsi. Cu tóte, ca le succese a castigá pe maresialu-presiedinte, cu tóte, ca intrebuintiara ori-ce mediulóce ertate. si neertate spre a'si asigurá domni'a, si erau p'aci se impinga tiér'a in prapaste'a anarchiei si a revolutiunei, nu 'si potura ajunge scopulu. Maioritatea representantiei nationale cu curagiosulu si genialulu G a m b e t t a in frunte a statu neclintita in lupta cu reactiunea, aperandu cu energia drepturile tierei si ale poporului. „Se vedemu, cine domnesce in Franci'a, vointi'a poporului, séu unu singuru omu?" esclamá Gambetta in adunarea nationala. Vediuramu, ca dupa ce camer'a a resturnatu ministeriulu reactiunariu Broglie-Fourtou, Mac-Mahon a chiamatu unu ministeriu estra-parlamentariu de afaceri, totu de panura reactiunaria. Atunci adunarea nationala a declaratu, ca nu vrea se aiba de a face cu asemeni ministrii, cari nu sunt luati din sinulu ei. Au venitu ministrii se céra bani, votarea budgetului, pentru trebuintiele administratiunei. „Nu ve damu nici o par'a, vomu votá budgetulu numai unui ministeriu, care va avé consimtiementulu nostru" a fostu respunsulu maioritatii camerei. Cris'a erá la culme. Fora budgetu votatu nu se póte guverná nici unu statu constitutionalu. Numai prin dissolvarea camerei séu prin resturnarea chiaru a constitutiunii s'ar' fi potutu sustiené la guvernu partitele reactiunarie. Din norocire aceste erau prea desbinate intre sine decatu cá se póta reusi c'unu asemenea planu periculosu. Bonapartistii, orleanistii, legitimistii in ultim'a analisa sunt cei mai mari inimici, ca-ci desi tóte aceste partite voiescu monarchi'a, dér' o voiesce fiecare in parte numai atunci, déca pretendentulu ei va poté ajunge pe tronu.

Pentru de a resturná constitutiunea le-a lipsitu curagiulu si póte, ca inca s'au mai temutu, cá nu cumva dintr'o lovitura de statu se profite numai bonapartistii, cari sunt cei mai tari intre partitele monarchice. Le remase dér' numai dissolvarea camerei. Acést'a inse nu se potea fora consimtiementulu senatului. Agitatiau intre senatori, datusiau tóte silintiele spre ai castigá pentru acestu planu, dér' tóte au fostu inzedaru. Senatorii constitutionali mare parte orleanisti au declaratu, ca nu vorù consimti nici odata la dissolvarea adunarei nationale. In strimtórea s'a Mac-Mahon a chiamatu pe Dufaure republicanulu la sine, dér' nu s'au potutu intielege asupra conditiuniloru, Mac Mahon inca voiá se dicteze, nu se marginea a se supune simplu vointiei nationale. Dufaure se retrase si se presentà pe scena, érasi unu reactiunariu, Batbie, care ar' fi fostu gat'a a intrebuintiá si forti'a. Dér' tóte incercarile lui de a delaturá camer'a presenta, fura zadarnice. Mac-Mahon se vediù silitu séu se abdica, séu se capituleze inaintea falangei solidarie a republicaniloru. Densulu a preferatu capitularea si a chiamatu érasi pe Dufaure, carui'a sei fi disu: „jertfescu totu, numai se facemu pace." Pacea s'a si realisatu si diuariulu oficialu a publicatu constituirea ministeriului urmatoriu: D u f a u r e, presiedinte alu consiliului si ministru de justitia; M a r c è r e interne; W a d d i n g t o n esterne; L e o n S a y financie; B a r d o u x instructiunea publica; B o r e l resbelu; P o t h u a n marina; T e i s s e r e n c de B o r t comerciu; F r e y c i n e t lucrarile publice. Acest'a din urma e gambettistu, ceilalti sunt deputati séu senatori din centrulu stengu alu republicaniloru moderati. Ministrii numiti intrunindu-se in consiliu in 14 l. c. au stabilitu unu mesagiu, care a fostu subscrisu de Mac-Mahon si care contiene conditiunile, pe bas'a caror'a s'a impacatu presiedintele republicei cu representanti'a nationala. Elu suna pe scurtu asia:

„Alegerile din 14 Octobre au documentatu din nou i n c r e d e r e a t i e r i i i n i n s t i t u t i u n i l e r e p u b l i c a n e; ascultandu de regulele parlamentare am formatu unu ministeriu din ambele corpuri legiuitóre, cari sunt decisi a aperá si mantiené aceste institutiuni. Interessulu tierii pretinde, cá cris'a presenta se fia aplanata si s e n u s e m a i r e i n o i é s c a. Esercitarea dreptului de dissolvare (a camerei) nu este in realitate alt'a, decatu unu feliu de intrebare ce se face la judecatoriulu neapellabilu si nu-i ertatu se devina sistemu de guvernare. Credeamu, ca trebuiá se facu intrebuintiare de dreptulu acest'a si m e s u p u n u r e s p u n s u l u i, c e m i l 'a d a t u t i e r 'a. Constitutiunea dela 1875 a stabilitu republic'a parlamentara, ficsandu neresponsabilitatea mea si introducundu responsabilitatea solidaria si individuala a ministriloru; astfeliu sunt marcate drepturile si datoriele nóstre respective. Independenti'a ministriloru e conditiunea responsabilitatii loru. P r i n c i p i e l e d e r i v a t e d i n c o n s t i t u t i u n e s u n t p r i n c i p i e l e g u v e r n u l u i m e u. Cu finitulu crisei va incepe o nóua era de prosperitate pentru Franci'a. Intielegerea intre senatu si camera va usiurá terminarea lucrariloru legislative. E s p o s i t i u n e a u n i v e r s a l a se va deschide, comerciulu si indusri'a voru luá unu nou aventu. Din nou se va documentá poterea de vieatia a tierii, care in totudeauna s'a ridicatu prin lucru si economia si prin strens'a alipire de ideile conservarii ordinei si a libertatii."

Mesagiulu acest'a, care pe lenga subscrierea lui Mac-Mahon pórta si contrasemnarea lui Dufaure si Marcere, a fostu primitu cu mare bucuria in tóta Franci'a, ca-ci toti ómenii de bine au castigatu dintr'ensulu convictiunea, ca pacea interna atatu de necessaria, este restabilita. Tóte foile republicane, incependu dela „Republique française" a lui Gambetta, se declara multiumite cu solutiunea lucrului. Si cumu se nu fia multiumite, candu maioritatii republicane i s'a datu satisfactiunea cea mai eclatanta prin declaratiunea maresialului-presiedinte, ca „se acomodéza", séu mai bine disu, se supune respunsului, ce i l'a datu tiér'a. Suveranitatea poporului, principiulu democraticu a dobanditu prin acést'a o victoria, a carei'a importantia se estinde departe peste marginile statului francesu. Gambetta póte fi multiumitu cu acestu resultatu, ca-ci astadi nu mai póte fi indoiéla, ca in Franci'a domnesce vointi'a natiunei, ér' nu a unui singuru omu.

Mesagiulu sultanului.

S u l t a n u l u A b d u l H a m i d inca a tienutu unu d i s c u r s u din inaltîmea tronului osmanliloru, cu ocasiunea deschiderei parlamentului din Constantinopole. Acestu discursu este fórte interessantu din mai multe puncte de vedere. Sultanulu dise intre altele: „D e c l a r a t i u n e a d e r e s b e l u a p r i n c i p a t e l o r u M o l d o v i 'a s i V a l a c h i 'a f o r a m o t i v e l e g i t i m e a a g r a v a t u s i m a i m u l t u d i f i c u l t a t i l e r e s b e l u l u i. Cu tóte aceste tiér'a s'a aperatu cu energia; toti otomanii au datu probe de unu mare patriotismu si eroiculu curagiu alu soldatiloru nostri a steruitu admiratiunea universala. Facu dér' din nou appellu la patriotismulu si la concursulu popóreloru mele pentru aperarea drepturiloru nóstre. Formarea gardei civice va fi in curundu completa; supusii nostri nemusulmani au manifestatu dorinti'a de a participá la aperarea tierii. Dupa constitutiune este naturalu, ca nemusulmanii se participe la serviciulu militariu, care este cea mai mare din datorii, precumu si bas'a egalitatii; guvernulu meu a otaritu dér' de ai inrolá si pe ei in anulu acest'a. Singur'a scapare a imperiului este in punerea in esecutare a constitutiunii. Noi voimu, cá supusii nostri din tóte classele se se bucure de cea mai completa egalitate si cá tiér'a nóstra se profite de progressulu si de civilisatiunea moderna."

Sultanulu promite apoi unu siru de reforme interióre liberale si dice, ca reformele realisate cu totu resbelulu, probéza sinceritatea intentiuniloru sale. Pasagiulu celu mai insemnatu alu mesagiului turcescu este pentru romani fora indoiéla acel'a, care constata, ca intrarea in resbelu a ostirei romane a facutu si mai dificila situatiunea militara a Turciei. Mai bunu testimoniu nu ar' fi potutu dá sultanulu valórei militare a romaniloru.

In legatura cu acestu mesagiu se póte aduce important'a n o t a c i r c u l a r a a lordului D e r b y catra poterile europene, in care le face cunoscutu ministrulu englesu, ca Turci'a e gat'a a primi mediulocirea de pace a poteriloru. „Acuma, dupa ce pentru onórea armeloru s'a facutu destulu, dice Turci'a, beligerantii ar' poté se accepte o pace onorifica; Europ'a póte interveni acuma cu folosu. Pórt'a inca mai are resurse, ea e gat'a a jertfi totu pentru independenti'a si integritatea ei, dér' doresce a curmá versarea de sange si appelléza la simtiulu de dreptate alu mariloru poteri." Marea intrebare este si remane acuma, ca óre e gat'a si Russi'a a face pace, voiesce ea se primésca mediatiunea poteriloru séu ca cere o intielegere directa cu Pórt'a? Dilele cele mai apropiate ne voru dá deslusiri despre acést'a.

Despre scólele romanesci. Nr. II.

(Urmare si finc.)

Cautandu dilele acestea dupa alte lucruri prin colectiunile nóstre de documente, deteramu si peste unele relative la infiintiarea de scóle romanesci. Scimu, ca de acestea se afla cu sutele pe la altii; dér' tocma pentru-cá se le scótia si dloru la lumina, mai alesu acuma, candu altii ne punu sul'a in cóste prin infamiile aruncate asupra nóstra, vomu atinge aici pe scurtu cuprinsulu unora.

In an. 1843 dupa inchiderea dietei celei de $1^1/_4$ de anu a Transilvaniei, vediendu romanii, ca nici aceea nu a voitu se faca nimicu pe lume pentru ei, 'si redicara ochii de nou catra tronulu imperiale la Vien'a. Din alte publicatiuni de documente esite in alta foia periodica, s'a vediutu, ca nu numai capitululu dela Blasiu 'si facuse pe atunci datori'a, dér' si vicarii dela Selagiu si Fagarasiu se consulta despre modulu, cumu se se adune unu congressu amestecatu, cu scopu de a petitiona la monarchu. Alti protopopi simplificandu deslegarea problemei, adunandu pe preoti, subscrisera impreuna cu ei supplice catra imperatulu si mare principe Ferdinandu. Intre aceea erá si pré demnulu protopopu C o n s t a n t i n u A l p i n i, pe atunci stationatu in cetatea M e d i a s i u. Acesta, care studease lu Vien'a si se sciá orientá binisioru in acea capitala, intr'o suplica, subscrisa de densulu si de 22 parochi, adressata deadreptulu Majestatiei Sale imperatului F e r d i n a n d u, arata in trei puncte principali, ca necumu decretele guverniali si ale cancelariei de curte, dér' nici chiaru prea inaltele r e s c r i p t e, subscrise de insusi imperatulu si mare principe in favórea si folosulu bisericeloru si scóleloru romanesci nu se executédia nici-odata, ci se arunca in archive. Spre a documentá perfectu acea plansóre dorerósa a loru, acei

preoti incepu cu citatele loru din dilele imperatesei Mariei Theresiei, si anume :

Prea inaltulu rescriptu din a. 1759. Decretele gubernîali din 2 Decembre 1773 sub Nrii 5002 si 5003. Rescriptulu din 10 Maiu 1816, Nr. aul. 1281. Decretulu curtiei din 1823 Nr. 68 si decretulu guv. din 2 Augustu 1824 Nr. 2239. Decretulu curtiei din 14 Maiu 1840 Nr. 1922 si decr. gub. din 1841 Nr. 7235. Intru acelea monarchulu poruncia intre altele, cá in tóte comunele, in care sunt locuri comunali, se se dé gratisu locu de scóla romanésca si materialu de edificatu, éra pentru subsistenti'a docentiloru (dascali) se se taie si asemene locu de semenatu pentru diece galete de Ardealu (40 ferdele, mertie) si fenatiu 7 1/2 cara de fenu, séu se li se faca salariu fixu. Acésta porunca suna in originalu asiá: „Ut in omnibus parochiis .... fundis communibus provisis locus pro domo scholari, item necessaria ad erectionem ejusdem; in intertentionem autem Ludimagistrorum terrena pro aratura decem cubulorum, pro foeno autem 7 1/2 curruum aut certum didactrum e communi adsignetur."

Acei bieti 22 de preoti cu protopopulu loru ar' fi mai potutu citá de diece ori atatea decrete si rescripte, ca totu nu le-ar' fi folositu nimicu. Au nu se plangu chiaru ei in p. 2, ca nici chiaru popiloru uniti nu li se dà asia numit'a portio canonica, ci inca li se mai ia dieciuéla inca si din productele scóse de pe proprietatile loru; éra dintre popii neuniti ii vedeai pe multi in opinci manandu boii in brazd'a domnului si batjocoriti de ciocoii lui.

Acea stare a lucruriloru a duratu pana in a. 1850. Dér' de atunci incóce? ne va intrebá Moldován Gergely. De atunci incóce se respundia archivele mitropoliiloru si ale episcopiiloru, ca au de unde. Intr'aceea noi inca intrebamu pana una alta: Ce s'au alesu in Transilvani'a pana astadi din „Segregatiuni si excissinni pentru biserici, parochii, scóle, ce si éra ce?"

Avendu la mana din intemplare si unele circularie archiepiscopesci, relative la scóle, citamu aci in fug'a mare numai trei dela Blasiu, care ne picara mai curendu in mana, cumu: din 13 Oct. 1866 Nr. 1300. — 16 Sept. 1867 Nr. 43. — 6 Maiu 1869. Altele mai noue dela Blasiu s'au notificatu in congressulu scolasticu, unulu din a. c. s'a publicatu in fói'a scolastica. Circularele archipastoresci dela Sibiiu sunt totu asia de numeróse, éra urmele loru se cunoscu preste totu in actele sinodali si congressuali; de altmentrea tóte s'au tiparitu atatu separatu, catu si multe in „Telegrafulu romanu".

Ei, hei, nu este reulu acolo, unde'lu cauta aceia, carii nu voru se'lu afle.. „Et hoc est malum malorum, quod non cognoscimus malum in malo."

Blasiu, 14 Dec. 1877.

Ori-catu de apasatória este man'a de feru, care jace pe umerii nostri, ori-catu de mare vehementi'a, cu care ne lovescu sagetile contrariloru, unu ce totusiu avemu, asupr'a caruia tóte incordarile de sugrumare si sterpire remanu numai cétia, ce dispare de poterea sórelui — acést'a este virginitatea simtiului nostru romanescu. Din 16 Maiu 1876 Blasiulu nu mai dede nici unu semnu de viétia nationale, ca-ci i'au fostu oprite prin porunc'a ministeriale din 14 Iuniu 1876 sub grele amenintiari ori-ce manifestatiuni.

Pétr'a libertarii, acelu modestu monumentu de unu mare faptu istoricu, nu mai avù di de serbatória. Unu singuru sacrificiu se mai aduse de atunci pe acestu altariu piosu alu natiunei: durerós'a scire despre trecerea la eternitate a marelui patriotu si fiiu alu Transilvaniei, Alesandru Papiu Illarianu, facù se falfae pe elu unu stindartu de condolentia.

Abia diu'a de 12 Decembre a. c. fù menita a-i aduce unu sacrificiu de bucuria. Abia in diminéti'a acestei dile primira adeca si Blasianii scirea despre caderea Plevnei sub lovirile valoróseloru braçia ale armatei romane, conduse de marele si eroiculu ei Capitanu. Precumu nu este ertatu nici macaru a supune, ca sufla vreo anima romanésca, care se nu tresalte la audiulu stralucitului succesu a vechiei bravure romane, asia n'au potutu remané nemiscate nici pepturile Blasianiloru. Parol'a dilei erá numai si numai „caderea Plevnei", obiectu de discursu numai bravur'a militera a fratiloru nostri si intieleptiunea conducutoriloru loru. Or'a a siés'a de séra erá ficsata se anuncie giurului gloria romana si entusiasmulu, de care se implura animale Blasianiloru la fermacatoriulu audiu de atat'a triumfu reportatu asupr'a Semilunei odinióra atatu de infricosiate. Si éta! deodata cu baterea acelei óre se inaltiau columne de lumina impunatória la crucea Blasiului, in dealulu dela Petrisatu si la pétr'a libertatei. Entusiasmulu erá generale. In tóte partile resuná aerulu de imnuri nationali, cari incetau numai din candu in candu, spre a lasá se se audia urarile fratiesci de „Se traiésca brav'a armata invingatória cu marele ei conducatoriu."

Illuminatiunea tienù peste trei óre, candu fiacare se intórse la ale sale in tóta ordinea. Credemu la loculu seu a amentí si aceea, ca pe lenga totu entusiasmulu nu-i plesní nimenui prin minte de a face ce au facutu ovatorii Semilunei prin Clusiu, Orade'a etc. cu ferestrele celoru de alta nationalitate, asia incatu solgabiraulu din locu s'a facutu de risulu tuturoru prin temerea ce a aretat'o, platindu anume vigililoru de nópte cá se grijésca bine, nu cumva se-i sparga cineva ferestrele. Va vedé dóra acumu si dni'alui, ca romanulu nu-si tiene bucuri'a intru a nelinisci pe altii, si ca se scie tiené intre marginile umanitatii chiaru si in momente de estremu entusiasmu; scurtu, a potutu se invetie, ca romanulu e cultu, nobile si umanu. Ér' cultur'a, nobleti'a si umanitatea 'lu voru mantuí! X.

Bosoviciu, in 6 Decembre n.

Onorata Redactiune! Unele alegeri curióse de notari cercuali me facu a ve comunicá ceva din comitatulu Severinului.

In diu'a de Sambata 1 l. c. venindu pretorele in midiloculu comitetului, ce representá trei comune, in cancelari'a comunala din Bosoviciu, dupa ce le facù cunoscutu, ca scopulu conchiamarii si adunarei loru e alegerea de notariu cercualu, le candidá elu (pentru comune curatu romanesci) pe trei individi, 2 maghiari si 1 evreu, dintre vreo 29 concurenti. Intre acesti'a 29 se aflau multi romani cu cunoscintie, cualificatiuni si portare morala prea buna, carii inse, pentru-ca nu se terescu naintea domniloru si pentru-ca nu i potu intrebuintiá dumnéloru de unelte nu fusera pusi in candidatiune, de-si in tenórea § 83 art. XVIII 1871 toti concurentii, cari implinescu conditiunile, trebue se se privésca de candidati si potu fi alesi. In urm'a acestei proceduri illegale, bunii granitiari — de altmentrea fórte supusi, incatu candu audu numai cuventulu „lege" si „Majestate", 'si iau caciul'a de pe capu — esira din patientia (de carea multu au abusatu unii ómeni) si dechiarara serbatoresce, ca, déca dlu pretore séu mai marii lui nu conoscu legea, atunci ei, carora ie au placutu totdéun'a si le place a o respectá, nu voru se comita niciodata foradelegi, eschidiendu pe concurenti din candidatiune — si ca, pana candu dlu pretore nu le va pune pe toti concurentii in candidatiune, in intielesulu §-lui mai susu citatu si nu va aminti celu puçinu numele acelora; — ei nu voru pasi la alegere. Totodata cerura, cá dechiaratiunea acést'a se se iè la protocolu. Resultatulu inse a fostu, ca pretorele a statu pe lenga cei d'antai candidati, esprimendusi parerea de reu, ca giurstarile nu'lu érta, cá se puna si pe altii in candidatiune si comitetulu representativu s'a dissolvatu fora a alege pe cineva.

Luni fù alegere de notariu cercualu in Dalbosietiu, Marti in Bani'a, adi in Prigoru, pe unde pretorele au candidatu totu pe cei-ce fusere candidati la noi; dér' nici intr'unu locu nu s'a propcsitu, ca ce tóte cercurile de alegere au urmatu Bosoviciului, si asia in tóta pretur'a nu s'a alesu nici unu notariu. Ce va urmá dupa acést'a, ve voiu comunicá.

Vinerénu.

Beiusiu, 8 Decembre 1877.

Multi póte voru crede, ca noi pe aici in er'a constitutionala moderna suntemu multiumiti si ca prin urmare acést'a ar' fi caus'a tacerei nóstre indelungate. O astfeliu de combinatiune — potu afirmá din capulu locului — este fórte gresita si illusoria. Candu amu avé intentiune a descrie nenajunsele ce avemu a suferi pe di ce merge, abia ne ar' mai remané timpu pentru ocupatiunile private. Luandu inse in consideratiune, ca alegerile municipale ne stau la usia, — fora de a mai esaminá siansele ce le avemu la alegerea de oficiali romani in cercurile curatu romane — ne credemu in dreptu a pretinde, cá oficialulu, care in periodulu acestu espiratu de 6 ani, pe lenga aceea, ca trebile nóstre scolare si prosperarea loru iau fostu straine, a abusatu chiaru façia cu oficiulu seu publicu — la noi, adeca in cerculu Coului, se nu mai fia alesu. Apoi, cá se nu póta dice nimeni, ca noi vorbimu fora temeiu, si ca tendinti'a nóstra ar' fi a suspitiuná pe cineva fora probe si fapte intemplate — éca espunemu numai acelea casuri, despre cari insusi comitatulu are cunoscintia, ba si tribunalulu criminalu din Orade'a-mare. In anulu 1873 coler'a secerandusi victimele sale si in cerculu Coului (Vaskoh), guvernulu à daruitu pentru orfanii lipsiti din cercu o suma de 700 fl. v. a. Acést'a suma atunci danduse pretorelui cerc. Domsa pentru distribuire, densulu a distribuitu 400 fl. — éra restulu de 300 fl. l'a convertatu — va se dica si-l'au retienutu siesi. Au trecutu doui, trei ani, destulu, ca afacerea ajunse in gurile ómeniloru — ba cineva a fostu atatu de indiscretu, incatu a reportatu tóta tréb'a la tribunalulu penale reg. Asiá d-lui fiindu trasu in cercetare criminala, acést'a se traganesce tare pentru-ca elu sub acestu timpu s'au opintitu a solvi cumva sum'a defraudata, apoi cá mare renegatu, fiindu fórte favorisatu, judecatori'a de prim'a instantia din acelu motivu, ca in urma au restituitu paralele — acuma, candu dintre cei lipsiti au si muritu mai multi, dóra de fóme — l'au absolvatu. Inse la apellatiunea procurorului reg. judecatoriile apellatórie luandu tréb'a mai seriosu — au ordonatu cercetare nóua.

In poterea legii din 1876 art. 15 avendu datorinti'a pretorii cerc. a incassá impositele ce trecu peste 100 fl., asia numitulu subprefectu inca la inceputulu anului cur. numai din notariatulu Coului a incassatu cu esecutiunea peste 500 fl. v. a. cá contributiune, care suma in locu se-o administrede la deregatori'a de imposite in Beiusiu, au spesat'o. Inse in lun'a lui Octobre venindu in comuna unu esecutoru si voindu a le esecutá pentru restantii de nou; dupace se couvinse, ca sumele pretinse le au solvitu, reportá despre starea lucrului la inspectoratulu reg. din Orade'a. Numitulu subprefectu fù pe neasteptate chiamatu la Oradea. Elu de frica si de nevoia potoli foculu naintea comitatului, luandu bani imprumutu si solvindu sum'a respectiva. Acuma unii domni de influintia dela comitatu — respica parerea decisiva, ca restituindu elu sum'a amintita — nu se considera de vinovatu. Asia se lecuiescu abusurile?

Inca un'a numai. Poporulu cu anii acesti trecuti fora recolta, a saracitu, éra greutatile pe di ce vine s'au inmultitu. Asta inse numitului subprefectu nu i'au pasatu, ci cá se'si sustiena deregatori'a si se devina galantu in ochii domniloru, elu in totu anulu pentru compensarea prandiuriloru date cu ocasiunea escursiunei dlui comite supremu a aruncatu pe fiesce care comuna nesce spese insemnate, si le a si incassatu fora nici o crutiare. Suntemu convinsi, ca déca ar' fi avendu comitele supremu scire, ca d. subprefectu face primirile cele pompóse si cu arcu de triumfu — din paralele comuneloru, elu inca s'ar' indigná de tienut'a subprefectului.

Cu aceste liniamente fiindu illustratu lungulu trecutu de 6 ani a amintitului subprefectu, decumva comitatulu voiesce in totu modulu a avé de oficialu — asta o póte face, numai noi ceremu, cá cerculu nostru se fia scutitu si mantuitu de densulu, ca-ci patienti'a inca are margini.

Cunctatoru.

Ocuparea Plevnei la 1596.

Cetimu in „Dorobantiulu", diuariu nou politicu cu illustratiuni, care a aparutu de curendu in Bucuresci:

Astadi, candu strabunele timpuri de vitejia au reinviatu, e bine se apropiamu trecutulu de timpulu de façia.

Éca ce ne spune istoriculu Nicolae Balcescu, unulu dintre secretarii guvernului revolutiunii din 1848, in istori'a lui Michaiu Vitézulu:

„In lun'a lui Maiu 1596 2000 romani cuprindu Cludov'a, si intarescu intr'ens'a si rescóla o parte mare din Bulgari'a; totu atunci 2500 haiduci romani din tiér'a romanésca, trecundu Dunarea mai in susu de Nicopole, pustiescu mai multe sate si isbescu fora de veste cetatea numita Plevn'a pe Iscu, mai de vale la Nicopole, prindu pe beiulu cetatii ce venise de curendu dela Andrianopole cu femei'a si cu copii lui, precumu si multi altii turci si evrei insemnati, castiga multa préda si pe urma sferima orasiulu. La intórcere fura isbiti de jenicerii si turcii din Nicopole, dér' se batura asiá de bine si cu atat'a indemnare, in catu puçini vrasmasi scapara, si ei se intórsera birùitori cu préd'a loru in tiér'a romanésca."

Vitezele ostiri ale lui Michaiu, care dusese

spaim'a pana in palatulu sultaniloru, luara Plevn'a; credintiosii loru urmasi calcara pe acelesi urme si numele de Plèvn'a va fi inscrisu pentru a dou'a ór'a cu fala in analele Romaniei. Eroii din 1877 reamintira prin fapte pe stramosii loru si redetera istoriei nationale temeli'a, pe care i-o contestau multi si insemnati ómeni. Cine, vediendu ispravile de astadi, va mai pune in banuiéla afirmarile istoriei nóstre, ca unu pumnu de ómeni a fostu de ajunsu, cá la Calugareni se bata ordii nenumerate, se le arunce in Dunare séu se le sfarame, si se mantuiésca tiér'a si chiaru Europ'a de nevalirea aceloru selbatece ordii? Istori'a nationale capeta in aceste dile mari, in aceste timpuri de gloria, noue temeiuri si acést'a érasi multiamita numai otaritoriului pasu facutu de tiéra si vitejiei fiiloru ei. Onóre comandantelui, onóre ostirei, cari au bine meritatu dela patria! Tiér'a le este si le va fi vecinicu recunocutória.

Noutati diverse.

— (Telegrama salutatória.) Ni se scrie din Turd'a: In 14 l. c. s'a spedatu la adress'a dlui C. A. Rosetti, presiedintele camerei din Bucurésci urmatórea depesia: „Femeile romane din Turd'a si giuru saluta din anima legiunile romane pentru admírabil'a loru vitejia. Emili'a Ratiu."

— (Gorciacoff decoratu cu „Stéu'a Romaniei".) In 29 Nov. st. v., — scrie „Monit." — M. S. Dómn'a a intrunitu la dejunu pe A. S. principele Gorciacoff si pe Esc. S'a br. Jomini la palatulu din capitala. Cu acést'a ocasiune M. S. Dómn'a a remisu principelui Gorciacoff marele ordonu alu „Stelei Romaniei" din partea M. S. Domnitoriului. A. S. principele Gorciacoff viu miscatu, a esprimatu Altetiei Sale Dómnei, in terminii cei mai viui, multiumirile sale pentru acésta domnésca gratiositate.

— (Gard'a cetatianésca din Bucurcsci) a esitu se primésca pe imperatulu Alesandru la sosirea s'a in capitala, ea a formatu gard'a de onóre la palatulu, unde a locuitu Majestatea S'a, ea a datu chiaru ordonantiele dintre oficierií ei. Faptulu acest'a, scrie „Dorobantiulu", e fórte insemnatu si magulitoriu pentru cetatianii gardisti din capitala, e o inaltiare a democratiei, unu meritu din partea guvernului si o deosebita bunavointia din partea marelui monarchu, este unicu in analele gardeloru cetatianesci,

Sciri mai noue.

Bucuresci, 17 Decembre. (Telegr. „Gazet. Trans.") Dupa sciri oficiale perderile nóstre sunt mici, cifr'a inca nu-i ficsata. Trofeele nóstre sunt 30 tunuri, mai multe mii de pusci, 10,000 prisonieri. 4500 din ei sunt porniti spre Bucuresci. Artileri'a romana a facutu minuni. Imperatulu va sosi astadi pe la ameadiu. Receptiunea va fi stralucita. Senatulu si camer'a 'lu voru felicitá. Armat'a nóstra va inaintá, divisiunea I face dese recunósceri in apropierea Vidinului.

Bucuresci, 18 Decembre. Eri la amédiu a sositu imperatulu Alesandru in capitala. La gara a fostu primitu de M. S. Dómn'a, de mitropolitulu-primatu, ministrii s. c. l. Presiedintele camerei C. A. Rosetti a pronunciatu unu discursu. Maj. S'a, care avea cordonulu „Steu'a Romaniei" pe peptu, multiumi si dise: Sunt fericitu, ca me intorcu prin Bucuresci dupa stralucit'a victoria a armateloru aliate. Apoi a plecatu la palatu in trasura, insoçitu fiindu de M. S. Dómn'a intre entusiasticele aclamatiuni ale poporatiunei. Stradele, casele erau impodobite cu stindarte russe si romane. La palatu erau doue arcuri de triumfu cu inscriptiunea Plevn'a, Nicopoli, Sipc'a, Kars, Ardahan. Gard'a nationala a facutu onorurile. Imperatulu a plecatu aséra 10 óre la Petersburgu.

Ajutoria pentru raniti.

Reproducemu dupa „Romanulu" urmatórea epistola, pe care concetatiénulu nostru domnulu Diamandi I. Manole a adressat'o d'impreuna cu 500 franci dnei Mari'a Rosetti la Turnu-Magurele.

Bucuresci, 12/24 Novembre 1877.

Dómnei Mari'a Rosetti!

Pré stimabila dómna! La Grivitz'a si Rahov'a armat'a romana, prin bravur'a si eroismulu ei, a datu dovéda lumii, ca romanii sunt adevoratii descendinti ai Romei antice. Mari'a S'a Dómn'a romaniloru a devenitu prin parintésc'a s'a ingrigire anteia dómna de caritate, unu modelu de mama demna de tóta admiratiunea.

Femei romane din intrég'a Romania, parasindu-si caminulu si familiele loru si alergandu se aline dorerile braviloru soldati raniti in lupta pentru independinti'a patriei si pentru onórea si reinaltiarea numelui romanescu, au datu asemenea lumii dovéda, ca romanii au mame, fiice si sorori cu animi nobile si simtieminte patriotice, cum ne presenta anticuitatea classica.

Prin initiativ'a domniei tale „Ospiciulu Independentiei" a devenitu adi asilu, unde multi bravi soldati raniti afla, sub ingrigirea domniei tale, a dómneloru Cantacuzino, Campineanu si a altoru dómne distinse romane, alinare si mangaiare.

Romani'a, care posede osteni bravi, femei cu suflete mari si nobile si fii cu simtiementulu de sacrificiu, de buna séma va esi mare si gloriósa din acestu resbelu.

Si potemu sperá, ca in curendu cavalerosculu Domnu alu romaniloru Mari'a S'a Carolu I se va intórce in capital'a Romaniei libere si independinte, in fruntea bravei sale armate, cu stindardele incarcate de trofee, asemenea stramosiloru sei dela Resboieni si Calugareni si atunci va disparé si scól'a bizantina, impreuna cu caracterele ei funeste din frumosulu pamentu alu Romaniei.

Me folosescu de acésta ocasiune, pré stimata dómna, spre a depune si eu pentru „Ospiciulu Independentiei" oboluiu meu, inaintandu-ve sum'a de 500 lei.

Primesce, te rogu, asigurarea inaltei stime si consideratiuni, ce'ti conservu.

Diamandi I. Manole,
comerciante in Brasiovu.

Lugosiu. in 6 Decembre 1877.

Prea stimate dle Redactoru! Alaturandu aicia sub ./· un'a copia de list'a de constribuire pentru ostasii romani raniti, carii se lupta dincolo de Dunare pentru independinti'a Romaniei am espedatu cu post'a de astadi precumu aréta recepissele, cari le-a opritu judele cercualu, societatii „Crucea rosie" pre lenga sum'a de 44 fl. 10 cr. v. a., 2 lei si 50 bani si $3^1/_2$ chilograme de scame si 9 metri de panza pentru fasii; me rogu pentru a satisface dorintiei contribuentiloru, se binevoiti a publicá catu mai curendu in stimatulu diurnalulu dvóstre „Gaz. Transilvaniei" numele contribuentiloru in ordine, precumu au contribuitu si precumu se afla in list'a de contribuire.

Remanu a pr. stim. dvóstre

Lucreti'a Munteanu,
colectanta si contribuitória locuitória in Lugosiu (com. Carasiului in Ungari'a).

List'a binevoitoriloru contribuenti daruitori din Lugosiu, cari au subscrisu ajutórie pe sém'a ostasiloru romani raniti:

Orvanu Husa 6 fl. si 3 chilo de scame; Nicolae Munteanu 5 fl., soçia Lucreti'a Munteanu 5 fl. si $^1/_2$ chilo de scame si 9 metri de panza pentru fasii; Tenasie Arjoca 1 fl., Persid'a Arjoca 1 fl., Pepi A. Vasilie A. 1 fl., Ioanu Cadariu mihe 40 cr., Iuliu Opra 50 cr., Sándori Andreiu 1 fi., Ioanu Theodoru 40 cr., Vasilie Onia 1 fl., Alesandru Pestisianu 1 fl., Georgiu Popoviciu 1 fl., Nicolae Luc'a 50 cr., Nicolae Danciu 1 fl., Regin'a Danciu 1 fl., Stefanu Martinoviciu 1 fl., Ioanu Pecurariu 10 cr., Ilie Siiba 40 cr., Constantinu Zsucu, marfariu 1 fl., Ludovicu Pervu 1 fl. 50 cr., Cosari Todoru 50 cr., Aureliu Pervu 20 cr., Carlsonanu, invetiacelu de masariu 10 cr., Vichent'a Popoviciu, 1 fl., Alesandru Cuza Vasilie 50 cr., Susan'a Cuza Vasilie 50 cr., Simeonu Vitza 1 fl., Persida Vitza 1 fl., Constantinu Doboiu 50 cr., Nicolae Iorg'a 2 lei 50 bani in argintu, Ioanu Dunc'a 50 cr., George Andreiu 1 fl., Petru Voicescu 50 cr., Carolu Geurgescu 20 cr., Ladiaru Popoviciu 50 cr., Nicolae Ilca 1 fl., Ioanu Coliciu 1 fl., Corneliu Jucu 10 cr., Mihaiu Pistrova 1 fl., Elen'a Jucu 10 cr, Valeri'a Jucu 10 cr., Iosza Lupu 1 fl., Ioanu Giurc'a 1 fl. Sum'a 44 fl. 10 cr. v. a. si 2 lei 50 bani in argintu.

Lugosiu, in 6 Decembre st. n. 1877.

Lucreti'a Munteanu,
colectanta si contribuenta locuitória in Lugosiu.

Cumu-ca intru adeveru s'a espedatu pachetulu cu scame si panza, precumu si banii din consemnarea presenta, adeverescu si eu.

Petru Popescu, docinte gr.-cath.

Huniadór'a, 8 Decembre 1877.

Onorate dle Redactoru! Ve rogu se binevoiti a inaintá la loculu destinatiunei sum'a colectata de subscrisulu in favórea ostasiloru romani raniti in resbelulu contra Turciei, cuprinsa in list'a aici sub ./· alaturata si pentru justificarea subscrisului a publicá numele contribuentiloru in pretiuitulu dvóstre diurnalu.

Aureliu Cuteanu,
asistentu de pharmacia.

List'a de colectare in favorulu ostasiloru romani raniti in resbelulu contra Turciei.

Colectarea se concede cu acelu adausu, ca sum'a colectata are a fi espedata la loculu destinatiunei cu scirea subscrisului.

Huniadór'a, in 4 Novembre 1877.

Georgiu Danila, primariu.

Michailu Bontescu, advocatu 5 fl. in argintu (5 bucati à 1 fl. v. a.), Mari'a Avr. Pecurariu, preotésa 5 fl. 63 cr. in unu galbinu austr., Nicolau Lupu, invetiatoriu 2 fl., Ambrosiu Musia, parochu in Lelesa 1 fl., Paulu Bordeaux 50 cr., Elisabet'a Danila 4 fl., Mari'a Fodoru 1 fl., Ecatorin'a Redóne 1 fl., Alesandru Dima 1 fl., Nicolau Flincea 60 cr., Mari'a Bìra 1 fl., Michailu Rimbasiu 60 cr., Elen'a Schocanderu 50 cr., Amali'a Dima 5 fl. in argintu (15 bucati sfanti), Ioanu Florea 60 cr., Nicolau Dima 2 fl. 50 cr. in unu taleru cu cruce in argintu, Ioachimu Eli'a, parochu in Plosc'a 20 cr., Mari'a Munteanu 1 fl. in argintu (3 sfanti), Mari'a Munteanu din Batiru 60 cr., Michailu Rimbasiu jun. 40 cr., Ioanu Tom'a 60 cr., Susan'a Popoviciu 5 fl., Arimie Munteanu 60 cr., Nicolau Stoichitia 1 fl., Georgiu Rimbasiu jun. 60 cr., Georgiu Albu 50 cr., Alesandru Dim'a sen. 50 cr., Ferdinandu Mayer 30 cr., Schmidt Ferencz 20 cr., Nicolau Rimbasiu 50 cr., Ioanu Tom'a din Gavasdia 30 cr., Antonu Muresianu din Gavasdia 1 fl., Alesandru Dim'a jun. 20 cr., Nicolau Tom'a 50 cr., Chiuegi'a Aronu 1 fl., Petö Mihály 10 cr., Michailu Razulea 10 cr., George Giurgiu 20 cr., Nicolau Barbu 40 cr., Nicolau Sioimusiu 10 cr., Nicolau Moisinu 30 cr., B. B. 40 cr., Petru Filimonu 2 fl. in argintu, Petru Baietiu 40 cr., Ioanu Vunca 1 fl. in argintu, Iosifu Vachter 1 bucata in argintu à 50 bani, Ludovicu Rédónye 35 cr. in argintu (1 sfantiu), Ein Menschenfreund 3 fl. in dóue bucati ruble, Aureliu Cuteanu 1 fl., Georgiu Baietiu a lui Ioanu 1 fl. Sum'a totala 57 fl. 28 cr. v. a.

Specificandu sum'a colectata de 57 fl. 28 cr. v. a., se afla: 1 galbinu austr., 2 ruble russesci, 16 fl. 85 cr. v. a. in argintu, 1 bucata à 50 bani din Romani'a, celelalte specie bani in bancnote austriace.

Speduirea sumei colectate de 57 fl. 28 cr. v. a. la loculu destinatiunei s'a justificatu prin recepis'a postale.

Huniadór'a, in 10. Decembre 1877.

Georgiu Danila, primariu.

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 17 Dezembre st. n. 1877.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	63.90	Oblig. rurali ungare	78.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	66.90	„ „ Banat-Timis.	77.50
Losurile din 1860	113.20	„ „ transilvane	76.10
Actiunile bancei nation.	794.—	„ „ croato-slav.	85.—
„ instit. de creditu	192.40	Argintulu in marfuri	104.85
Londr'a, 3 luni	119.20	Galbini imperatesci	5.65
		Napoleond'ori	$9.56^1/_2$
		Marci 100 imp. germ.	58.90

Redactoru respundietoriu si editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiu HENRICU.